

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa "F." spółki z o.o. w K.
przeciwko Uniwersyteckiemu Centrum [...] (...) Uniwersytetu [...] w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 2 lipca 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ta regulacja przesądza, że orzeczenie w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny czy istnieją przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., gdyż tylko one i ich uzasadnienie mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego wyniku. Jednocześnie przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. to jest oczywistą zasadność skargi kasacyjnej i istnienie istotnego zagadnienia prawnego. W odniesieniu do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący wskazał, że w jego ocenie, Sąd, wobec stwierdzenia nieważności umowy, powinien był zastosować przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, powinien był także zastosować konstrukcję kumulatywnego przystąpienia do długu i solidarnej odpowiedzialności za dług. Ponadto Sąd Apelacyjny nie rozpoznał wszystkich zarzutów apelacji naruszając tym samym m.in. art. 378 § 1 k.p.c. W zakresie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. skarżący wskazał, że istnieje potrzeba oceny skutków nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa w drodze aportu pomiędzy spółkami prawa handlowego w kontekście zakazu zmiany wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej wynikającego z art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (jedn. tekst Dz.U. z 2020 r., poz. 295) czyli rozstrzygnięcia wymaga kwestia czy skutek zawarcia umowy aportowej nabywca przedsiębiorstwa będzie zobowiązany do wykonania umów zawartych przez zbywcę w ramach tego przedsiębiorstwa a w konsekwencji czy będzie uprawniony do otrzymania zapłaty za sprzedaż towarów lub świadczenie usług na podstawie umów zawartych z podmiotem leczniczym.

Skarżący powołał się również na rozbieżności w orzecznictwie dotyczące wkładani powołanego wyżej art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analiza wątpliwości skarżącego ujętych w trzy przesłanki mogące skutkować przyjęciem skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania prowadzi do wniosku, że w rzeczywistości przesłanki te w badanej sprawie nie występują.

Nie ma podstaw do przyjęcia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, po pierwsze, dlatego, że Sąd przyjął, iż umowa wniesienia części przedsiębiorstwa spółki F. S.A. aportem do spółki skarżącego (w zakresie wierzytelności pozwanego Szpitala) jest nieważna z uwagi na naruszenie wynikającego z art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. zakazu zmiany wierzyciela wierzytelności samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej bez zgody podmiotu tworzącego. Dokonując w taki sposób oceny tej czynności Sąd Apelacyjny odwołał się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2008 r. III CZP 45/08 (OSNC 2009/7/97), w której wyrażono pogląd, że przy zawarciu umowy zbycia przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ k.c. zachowują aktualność ograniczenia lub wyłączenia dopuszczalności przeniesienia poszczególnych składników tego przedsiębiorstwa wynikające z przepisów ustawy, zastrzeżenia umownego lub właściwości zobowiązania. Brak jest podstaw, aby od tego poglądu odstąpić, przy czym skarżący nie przedstawia żadnej argumentacji mogącej prowadzić do odmiennych wniosków. Po drugie, stwierdzenie nieważności umowy wykluczało rozważanie konstrukcji kumulatywnego przystąpienia do długu i solidarnej odpowiedzialności za zobowiązania wnoszącego. Po trzecie, Sąd Apelacyjny nie mógł zastosować przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, skoro stwierdził, podobnie jak i Sąd pierwszej instancji, że powód nie wykazał, iż to on był podmiotem, który zrealizował dostawę wyrobów medycznych. Brak takich dowodów w sprawie zarzut niezastosowania przepisów art. 410 w związku z art. 405 k.c. czyni bezprzedmiotowym. Okoliczność, że Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia wprost nie stwierdził, że ten zarzut apelacji jest nietrafny nie uzasadnia twierdzenia skarżącego, że Sąd ten nie rozpoznał wszystkich zarzutów apelacji; za wystarczające odniesienie się do niego można uznać stwierdzenie o braku udowodnienia przez skarżącego, że wykonał dostawę.

Wątpliwości skarżącego, które sformułował jako zagadnienie prawne nie przedstawiają się jako istotne, podobnie jak i nie ma potrzeby wykładania kolejny raz art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej

(jedn. tekst Dz.U. z 2020 r., poz. 295). Wykładnia tego przepisu dokonywana przez Sąd Najwyższy, stabilna i konsekwentna, wskazuje, że przez czynność prawną mającą na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej Sąd Najwyższy rozumie nawet takie czynności, których skutkiem pośrednim jest taka zmiana (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 r., I CSK 428/13; z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 9/14; z dnia 9 stycznia 2015 r., V CSK 111/14; z dnia 6 lutego 2015 r., II CSK 238/14; z dnia 6 lutego 2015 r., II CSK 319/14; z dnia 18 lutego 2015 r., I CSK 110/14; cztery wyroki z dnia 24 kwietnia 2015 r., II CSK 664/14; II CSK 788/14; II CSK 797/14 i II CSK 830/14; z dnia 15 maja 2015 r., V CSK 400/14; z dnia 7 października 2015 r., I CSK 810/14; z dnia 16 października 2015 r., I CSK 882/14 o z dnia 13 stycznia 2016 r., II CSK 150/15; z dnia 24 kwietnia 2015 r., II CSK 546/14; z dnia 24 kwietnia 2015 r., II CSK 647/14; z dnia 13 stycznia 2016 r., II CSK 185/15, z dnia 20 stycznia 2016 r., V CSK 301/15 i z dnia 17 marca 2016 r., V CSK 446/15; z dnia 7 sierpnia 2014 r., II CSK 636/13; z dnia 13 stycznia 2016 r., II CSK 186/15). W kontekście poglądu wypowiedzianego przez Sąd Najwyższy w uchwale III CZP 45/08, nie ma podstaw do zmiany tej linii orzecniczej, a w każdym razie skarżący, uwzględniając okoliczności badanej sprawy, nie przedstawił ku temu wystarczających argumentów.

Zagadnienie czy powołany przepis dotyczy sytuacji, w której w wykonaniu umów zawartych przez spzoz mogłoby dojść do przyszłej zmiany wierzyciela przez powstaniem wierzytelności nie ma w okolicznościach faktycznych sprawy żadnego znaczenia w sprawie.

Z przedstawionych przyczyn odmówiono przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 398²¹ k.p.c. i w związku z § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

jw